

DŮM, OBYDLÍ

střecha

B. Němcová: „ *Pod nízkou střechou přebývala spokojenost a láska. „
přebývati pod jednú střechú s někým
posadit někomu na střechu červeného kohouta
hned byl oheň na střěše
vždyť nehoří střecha nad hlavou*

komín

*rodný, domácí krb
komín a kamna -z it. camino*

jizba, světnice

*jizba - z lat. aestuare – „vytápění“
stč. jistba, německy Stube; v archeologické literatuře „dymnice“
síň
světnice - souvisí se slovem světlo*

sklep

- původně mostní oblouk i jiné oblouky sklenuté z kamenů
viz latinskou kroniku Eneáše Silvia Picolominiho (o Vladislavovi I.): „*Most nad Vltavú, kterýmž se stará Praha od Menšie dělí, velmi nákladně ustavěl ... na čtrmezcietma sklepuov.*“
- od slova *sklenouti* - původní l základ *sklep-*
 - utvořeno předponou *s-* ze základu *klep-*
 - příbuzné se *sklopiti*
- další význam - „kupecký krám“ - od 15. století
- obecně význam „nesklepní klenutá místnost“

komora

*z lat. camera = „klenutí, sklepení“
kněhová komora – sousloví z 15. století
komora = též souhrn královských příjmů
komorník – královský úředník*

okno

*odvozeno od substantiva oko
= ve stč. jakýkoliv otvor, např. helmové okence
křišťalová, sklenná okna
okence, okénečko = výklenek*

nábytek

*truhla písaná (malovaná), vyrytá, okovaná
truhla špižerní (na potraviny), s knihami, s šatstvím, s klenoty
skříň – z lat. scrinium = přenosná schránka, truhla
almara – z lat. armarium = schránka na zbraně nebo náčiní
stč. almařie, almara, armara
tajník – Klaretův neologismus*

nábytek – od slovesa *nabýti*; = všechny nabyté (získané) movité věci